

Pilotní program INPP vývojových cvičení v edukační akční zóně v Kingstanding*

(* pozn. Kingstanding, Birmingham, Velká Británie)

Zprávu zpracoval: Gill Turner, Co-ordinator for the INPP Project in Zone Schools

---

Proč jsme se rozhodli pro tento program?

Vzdělávací akční zóna (EAZ) v Kingstanding se od svého vzniku v roce 2000 soustředila na dlouhodobé programy, které se zaměřovaly spíše na dlouhodobě udržitelné výsledky než rychlá řešení. Uvědomovali jsme si, že některé děti i přes nejruznější intervence nedosáhly stejných výsledků jako ostatní, ale přitom nevykazovaly status dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Proto jsme se domnívali, že těmto "těžko přístupným" dětem může pomoci Program vývojových cvičení.

Demografické pozadí

Kingstanding Ward je jedním z nejchudších volebních okrsků v zemi (Health Profile for Birmingham 2006 – APHO).

Všechny základní školy z EAZ kromě dvou mají více než 80% žáků, kteří dosahují nejvyššího stupně deprivace podle multifunkčního deprivacího indexu (Multiple Deprivation Indicator - MDI). Průměrný MDI na základních školách v rámci EAZ je 86%, zatímco národní průměr je 20% (2006).

Při nástupu do školy jsou žáci v oblasti Kingstanding pod průměrem Birminghamu.

Kingstanding je převážně bílá oblast. Nadace Josepha Rowntree (¹Joseph Rowntree Foundation) zjistila, že u bílých britských studentů všeobecně přetrvávají nedostatečné výsledky spíše než u jiných etnických skupin.

Jak jsme zjistili, že je potřeba právě toto?

Inspirovala nás pozitivní zkušenost a výsledky jedné z našich kolegyň, která absolvovala individuální program DDAT ²Dyslexia, Dyspraxia and ADHD Tests - www.dore.co.uk). Chtěli jsme nabídnout něco podobného žákům, kterým by to mohlo prospět, avšak jejich rodiče si to z finančních důvodů nemohou dovolit.

Žáky, kteří měli potíže s koordinací a rovnováhou, jsme již identifikovali během tanečních workshopů.

---

¹ *Tackling low educational achievement*“ Joseph Rowntree Foundation (www.jrf.org.uk)

² Dyslexia, Dyspraxia and ADHD Tests - www.dore.co.uk

Byli jsme schopni podpořit naše školy finančně i jinak, aby se zúčastnily programu vývojových cvičení a INPP program se nám zdál vhodný.

Tato metoda je neinvazivní a nefarmakologická.

Výchozí bod

Nějakou dobu jsme se zabývali INPP programem vývojových cvičení a publikovanými výsledky a probírali to se Sarah Bertram, konzultantkou INPP, která provedla studii³ na základní škole Prince Alberta v Birminghamu. EAZ podpořila zařazení INPP vývojového intervenčního programu do škol v této zóně a zařídila vyškolení dvou zaměstnanců z každé základní školy.

Program byl uveden v 8 základních školách v oblasti Kingstanding (North East Birmingham), z nichž následně dvě školy po letních prázdninách již v programu nepokračovaly, a třetí škola musela náhle ukončit program kvůli zdravotním problémům zaměstnance.

Čeho jsme chtěli dosáhnout?

Pokoušeli jsme se zlepšit koordinaci a rovnováhu u žáků. Zároveň jsme doufali, že to dále povede k určitému pokroku v oblasti koncentrace, sebevědomí a sebeúcty a doufali jsme, že k pokroku by mohlo dojít i v sociálních dovednostech a gramotnosti.

Co jsme dělali?

Vyškolení zaměstnanci společně s dalšími učiteli ve svých školách vytipovali potenciální žáky vhodné k zařazení do programu. Využili přitom svá vlastní pozorování, doporučení učitelů, jednoduché testy, jako balancování na jedné noze, a toto si následně potvrdili pomocí baterie screeningových testů INPP pro školy. Tento soubor neurologických testů se používá k určení, zda jsou u dětí stále přítomny novorozenecké reflexy a zahrnuje i další testy na koordinaci a rovnováhu. Úlohou intervenčního programu INPP je dát mozku druhou šanci k dozrání a inhibování novorozeneckých reflexů.

Učitelé byli požádáni o vyplnění rodičovských a učitelských hodnotících listů INPP a test Kresba lidské postavy⁴ (Goodenough) jsme doplnili⁵ testy Test standardních vizuálních tvarů (Tansley) a Obrázkový Gestalt test (Benderová) u 7 a více letých dětí a kresebnými testy u 3 – 6 letých dětí. Pro 3leté děti jsme po konzultaci se Sally Goddard Blythe naplánovali pouze Rombergův test a testy plazení (lezení), jelikož učitelé vyhodnotili, že některé testy jsou pro děti v tomto věku příliš náročné.

---

³ *"Is the INPP Reflex Inhibition Programme Effective?"*, 23/09/03, Brainbox Research Ltd

⁴ Florence Goodenough (1926) *Measurement of Intelligence by Children's Drawings*, Harcourt Brace & World, New York

⁵ Zde je v originále slovo „substitute“, což znamená nahradit. Ale vzhledem ke kontextu zde uvádíme překlad slovem „doplnili“.

V každé škole jsme vybrali skupinu žáků, která měla průměrně 8 členů ve věku 3 - 9 let a nakonec bylo ve skupině dvakrát více chlapců než děvčat.

Rodiče žáků byli informováni, že jejich děti se zúčastní intervenční skupiny za účelem zlepšení rovnováhy a koordinace.

Ve všech školách se praktici snažili dodržet každodenní režim cvičení. Bylo-li nevyhnutelné některý den cvičení vynechat, musel být program realizován minimálně 3 dny v týdnu. Většina programů začala v době od října do listopadu 2005 a skončila v době od prosince 2006 do června 2007.

Podpůrná skupina se scházela každé pololetí za účelem výměny zkušeností a nápadů. Podporu jsme měli též od konzultantky Sarah Bertram, která se těchto skupin účastnila, navštěvovala praktikující skupiny ve školách a poskytovala doškolování zaměstnanců v programu.

V polovině období jsme činnost vyhodnotili a na základě našich zkušeností sestavili určitá vodítka pro další práci se skupinami žáků.

Jaký je dosavadní účinek a výsledky?

Výsledky byly měřeny pomocí baterie testů INPP a vykazaly snížení přetrvávajících novorozeneckých reflexů.

Předchozí studie prokázaly, že snížení přetrvávajících novorozeneckých reflexů má pozitivní vliv na kognitivní schopnosti (viz odkaz 3).

Všichni odborníci, kteří se vyjadřovali k výsledkům testů svých žáků, zaznamenali zlepšení v oblasti koordinace a sebedůvěry (například jeden chlapec udělal největší pokrok v tělesné výchově ve třídě a byl schopný chytit míč, nebo dříve stydlivá dívka je nyní otevřeně hovořící členkou školské rady).

U dětí bylo zaznamenáno také zvýšené sebevědomí, které jim umožnilo fungovat lépe v sociálních kontaktech (např. během oběda, na hřišti nebo při navazování přátelských kontaktů).

Zlepšení ve čtení a psaní se vcelku neprojevalo, i když u jednoho žáka bylo na konci programu zaznamenáno zlepšení psaní o 3 klasifikační stupně.

Test Kresba lidské postavy (Goodenough) ukázal, že na konci programu, v 74% případů, mentální věk dětí dostihl nebo přesáhl věk chronologický.

Co bychom udělali jinak?

Žáci, kteří vykazali vysoké skóre při úvodním testování, by pravděpodobně více profitovali z individuálního programu.

Zdalo se nám, že děti z mateřské školy, přípravky a prvního ročníku základní školy byly na účast v programu příliš mladé. Měli jsme potíže s testováním i cvičením dětí v tomto raném věku, kdy jsme si museli ověřovat, zda správně porozuměli zadání a snažit se udržet jejich pozornost. Jako vhodnější

a funkčnější pro děti v tomto věku jsme vyhodnotili program vývojových pohybových her v nadačním centru.

Programu se účastnily děti z více tříd ve škole a to způsobovalo potíže s dodržováním pravidelného začátku a celkového časového limitu vyhrazeného na cvičení.

Jak zajišťujeme trvalý rozvoj činnosti?

Abychom zajistili dostatečný počet vyškoleného personálu pro vykonávání programu ve školách, zorganizovali jsme další trénink s konzultantem INPP.

Školy investují pouze časovou dotaci zaměstnanců, kteří s dětmi cvičí každý den 15minut.

Máme velmi angažovanou skupinu odborníků, z nichž někteří už započali další cvičební skupinu.

Pokračujeme v půlročních podpůrných skupinách, kde mají praktici možnost sdílet své nápady a zkušenosti z praxe a zároveň získat podporu při jakýchkoli potížích.

Z originálu přeložily a zpracovaly: Mgr. Jana Trčková a Mgr. Nad'a Jurečková.

Dostupné v originále na: <http://www.inpp.org.uk/wp-content/uploads/2011/07/Kingstanding-Education-Action-Zone-Report.pdf>